

Ogólne warunki ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo)

ustalone uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej nr UZ/44/2008 z dnia 23 stycznia 2008 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/569/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. i uchwałą nr UZ/40/2011 z dnia 4 lutego 2011 r.

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo), zwane dalej „ogólnymi warunkami”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwany dalej „PZU SA”, z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, zwanymi dalej „Ubezpieczającym”.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach. Postanowienia te powinny być sporządzone na piśmie.
3. PZU SA zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a ogólnymi warunkami w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU SA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.

Definicje

§ 2

W rozumieniu ogólnych warunków użyte niżej określenia oznaczają:

- 1) **deszcz nawałny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, ustalonym przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej IMiGW; przy braku możliwości uzyskania odpowiednich informacji z IMiGW wystąpienie deszczu nawałnego stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
- 2) **dzień roboczy** – dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;
- 3) **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby w jej wyniku ściany tych naczyń lub zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż skutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; jeżeli wewnątrz zbiornika zachodzi eksplozja wywołana

- reakcją (przemianą) chemiczną, za eksplozję uznaje się także sytuację, kiedy ściany zbiornika nie uległy rozerwaniu; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji polegającej na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 4) **faktura** – faktura VAT, rachunek lub inny dokument potwierdzający wartość ubezpieczonego mienia (np. nota księgową);
 - 5) **franszyza redukcyjna** – ustalona w ogólnych warunkach lub w umowie ubezpieczenia wartość kwotowa lub procentowa, o jaką będzie pomniejszana wysokość każdego odszkodowania, zgodnie z ogólnymi warunkami; franszyza redukcyjna ma zastosowanie do każdego zdarzenia losowego w odniesieniu do jednego środka transportu;
 - 6) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
 - 7) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,1 m/sek, ustalonej przez IMiGW; przy braku możliwości uzyskania odpowiednich informacji z IMiGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie; za spowodowane huraganem uważa się również szkody powstałe wskutek uderzenia przedmiotu przenoszonego przez huragan w ubezpieczone mienie;
 - 8) **jednostkowa umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia mienia podczas jednego transportu z miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce rozpoczęcia transportu do miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce zakończenia transportu;
 - 9) **kradzież mienia wraz ze środkiem transportu** – nie posiadający znamion rabunku zabór przewożonego mienia przez sprawcę w celu przywłaszczenia z jednoczesnym dokonaniem zaboru w celu przywłaszczenia lub czasowego zawłaszczenia środka transportu;
 - 10) **kradzież z włamaniem** – zabór przewożonego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał z zamkniętego środka transportu, po usunięciu przy użyciu siły lub narzędzi istniejących zabezpieczeń środka transportu lub otworzeniu zabezpieczeń środka transportu kluczem podrobionym albo innym narzędziem albo kluczem oryginalnym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem albo w wyniku rabunku;
 - 11) **lawina** – gwałtowne osuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub błota ze zboczy;
 - 12) **obrotowa umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia mienia określonego rodzaju podczas transportów dokonywanych w określonym czasie na trasach wskazanych w umowie ubezpieczenia;

- 13) **obrót towarowy** – łączna wartość mienia przewiezionego w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia, objętego odpowiedzialnością PZU SA;
- 14) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowany działalnością ludzką ruch ziemi na stokach;
- 15) **powódź** – zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących, w szczególności wskutek nadmiernych opadów atmosferycznych, topnienia kry lodowej, tworzenia się zatorów lodowych, sztormu i podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych; za powódź uważa się również zalanie terenu w następstwie spływu wód po zboczach i stokach na terenach górskich i falistych;
- 16) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko albo powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 17) **rabunek** – zabór przewożonego mienia w celu przywłaszczenia dokonany:
- przy użyciu przemocy fizycznej, groźby jej natychmiastowego użycia bądź w wyniku działania w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osób u nich zatrudnionych albo działających w ich imieniu lub na ich rzecz;
 - z doprowadzeniem do nieprzytomności lub bezbronności Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osób u nich zatrudnionych albo działających w ich imieniu lub na ich rzecz dla pokonania ich oporu przed wydaniem ubezpieczonego mienia;
- za rabunek uważa się również przypadek, kiedy sprawca postępuje w opisany w lit. a lub b sposób bezpośrednio po dokonaniu kradzieży mienia, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranego mienia;
- 18) **ryzyko transportowe** – ryzyko poniesienia szkody w czasie transportu;
- 19) **szkoda** – uszczerbek majątkowy polegający na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia spowodowany przez zdarzenie losowe;
- 20) **środek transportu:**
- pojazd drogowy lub pojazd drogowy wraz z dopuszczalną obowiązuje przepisami ilością przyczep lub naczep,
 - skład kolejowy,
 - samolot lub inny statek powietrzny przeznaczony do przewozu ładunków drogą powietrzną,
 - wodny śródlądowy środek transportu lub ich zespół;
- 21) **transport** – przewóz ubezpieczonego mienia z miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce rozpoczęcia transportu do miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce zakończenia transportu przy użyciu jednego lub kilku środków transportu; transportem nie jest jakiegokolwiek przemieszczanie mienia w granicach tej samej nieruchomości;
- 22) **transport krajowy** – transport własny lub transport obcy mienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wykonywany środkami transportu lądowego (drogowego i kolejowego), lotniczego lub wodnego śródlądowego bez przekraczania granic Rzeczypospolitej Polskiej oraz bez wykraczania poza polski obszar powietrzny; transport krajowy obejmuje też przewóz mienia środkami transportu wodnego śródlądowego po rzekach granicznych, jednak pod warunkiem transportu z miejsca rozpoczęcia transportu do miejsca zakończenia transportu, położonych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, bez planowego zawijania środka transportu wodnego śródlądowego do portów lub przystani zagranicznych;
- 23) **transport obcy** – transport wykonywany na podstawie umowy przewozu mienia przez przewoźnika posiadającego uprawnienie do podejmowania i wykonywania transportu krajowego, uzyskane zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 24) **transport własny** – transport nie będący transportem obcym;
- 25) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia z PZU SA;
- 26) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, ponosząca ryzyko transportowe w momencie powstania szkody, która zawarła umowę ubezpieczenia na rachunek własny albo, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 27) **uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie elektryczne w atmosferze działające bezpośrednio na ubezpieczone mienie lub przewożący to mienie środek transportu, pozostawiające bezsporne ślady tego zdarzenia;
- 28) **uderzenie przedmiotu w środek transportu** – bezpośrednio uderzenie jakiegokolwiek przedmiotu w środek transportu lub przewożone nim mienie;
- 29) **wandalizm** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie;
- 30) **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszono, tj. wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach;
- 31) **wartość rzeczwiasta** – wartość odtworzeniowa ubezpieczonego mienia pomniejszona o stopień zużycia technicznego na dzień rozpoczęcia transportu;
- 32) **wartość wytworzenia** – suma wartości brutto materiałów, surowców, robocizny oraz kosztów ogólnych poniesionych przez producenta w związku z wytworzeniem ubezpieczonego mienia;
- 33) **wyładunek** – czynność mająca na celu bezpośrednie umieszczenie ubezpieczonego mienia w miejscu zakończenia transportu, trwająca od momentu rozpoczęcia usuwania lub zdejmowania zabezpieczeń transportowych z mienia na środku transportu do momentu umieszczenia go w miejscu składowania u odbiorcy bezpośrednio po zdjęciu z urządzeń wyładowniczych;
- 34) **wypadek środka transportu** – zdarzenie polegające na nagłym działaniu siły mechanicznej w momencie zetknięcia się środka transportu z innym pojazdem, osobami, zwierzętami, przedmiotami, obiektami stałymi, wywrócenie się środka transportu, wypadnięcie poza drogę lub torowisko lub jego zatonięcie albo nagłe odłączenie się przyczepy lub naczepy od pojazdu ciągnącego;
- 35) **załadunek** – czynność mająca na celu bezpośrednie umieszczenie ubezpieczonego mienia na środku transportu, trwająca od momentu uniesienia mienia w miej-

- scu rozpoczęcia transportu do momentu umieszczenia go i zamocowania na środku transportu;
- 36) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;
- 37) **zdarzenie losowe** – niezależne od woli Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkodę w ubezpieczonym mieniu.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest określone w umowie ubezpieczenia mienie w transporcie krajowym.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, przedmiotu ubezpieczenia nie stanowią:
 - 1) wartości pieniężne, rozumiane jako krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, akcje, obligacje, czeki, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę, złoto, srebro, a także platyna i inne metale z grupy platynowców oraz wyroby z wymienionych wcześniej metali, kamienie szlachetne i perły;
 - 2) dzieła sztuki rozumiane jako wymienione poniżej rzeczy ruchome, ich części lub zespoły:
 - a) oryginalne dzieła plastyczne, rzemiosła artystyczne i sztuki użytkowej,
 - b) kolekcje składające się na skatalogowane zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły,
 - c) skatalogowane numizmaty oraz pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, sztandary, pieczęcie, odznaki, medale i ordery,
 - d) wytwory techniki, a zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) skatalogowane materiały biblioteczne,
 - f) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne,
 - g) przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
 - 3) dokumenty, modele, prototypy, wzory;
 - 4) przesyłki pocztowe;
 - 5) bagaż osobisty;
 - 6) zwierzęta żywe;
 - 7) zwłoki i szczątki ludzkie;
 - 8) dane zapisane na nośnikach magnetycznych i optycznych oraz dane zapisane na wszelkiego rodzaju nośnikach danych; niniejsze wyłączenie nie dotyczy fabrycznie nowych i przeznaczonych do sprzedaży nośników magnetycznych lub optycznych z zapisanymi na nich, z zachowaniem wszelkich praw autorskich, filmami, muzyką lub oprogramowaniem komputerowym;
 - 9) urządzenia lub pojazdy pchane lub holowane przez inne pojazdy;
 - 10) urządzenia lub pojazdy podczas poruszania się o własnym napędzie lub w zestawie pojazdów;

- 11) urządzenia trwale przytwierdzone do środka transportu z zastrzeżeniem, iż pojęcie trwałego przytwierdzenia w rozumieniu niniejszego zapisu nie odnosi się do zapewniającego bezpieczeństwo transportu i uzgodnionego z PZU SA przytwierdzenia transportowanego mienia na stałe do środka transportu na okres transportu.
3. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego i za zgodą PZU SA, mienie określone w ust. 2 pkt 1, 2, 6, 9, 11 może być przedmiotem ubezpieczenia na warunkach szczególnych uzgodnionych z PZU SA.

Wartość przedmiotu ubezpieczenia i suma ubezpieczenia

§ 4

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający na podstawie ustalonej zgodnie z ust. 4 i 5 wartości przewożonego mienia w miejscu i w czasie rozpoczęcia transportu.
2. W przypadku jednostkowych umów ubezpieczenia, sumę ubezpieczenia stanowi faktyczna wartość mienia przewożonego jednym środkiem transportu.
3. W przypadku obrotowych umów ubezpieczenia, sumę ubezpieczenia stanowi maksymalna przewidywana wartość mienia przewożonego jednym środkiem transportu w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia, przy czym dla poszczególnych rodzajów mienia lub dla poszczególnych rodzajów transportu mogą być ustalone odrębne sumy ubezpieczenia.
4. Wartość przewożonego mienia, o której mowa w ust. 1, może być określona według:
 - 1) wartości określonej w fakturze lub
 - 2) wartości rzeczywistej lub
 - 3) wartości wytworzenia, jeżeli Ubezpieczony jest wytwórcą przewożonego mienia.
5. Wartość przewożonego mienia ustalona zgodnie z ust. 4 może zostać na pisemny wniosek Ubezpieczającego i za zgodą PZU SA zwiększona o:
 - 1) przewoźne – jednakże pod warunkiem, iż przewóz jest dokonywany transportem obcym, a przewoźne zostało opłacone,
 - 2) podatek od towarów i usług (VAT) podlegający odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, z zastrzeżeniem § 19,
 - 3) podatek akcyzowy, jednakże pod warunkiem, że zgodnie z obowiązującymi przepisami wobec Ubezpieczonego wykonującego czynności z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy może, na skutek zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem, powstać obowiązek zapłaty podatku akcyzowego.
 - 4) spodziewany zysk do wysokości 10% – jeżeli transport jest wykonywany w związku z realizacją umowy sprzedaży.
6. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający, za zgodą PZU SA, może podwyższyć sumę ubezpieczenia za opłaceniem dodatkowej składki. PZU SA ponosi odpowiedzialność w ramach podwyższonej sumy ubezpieczenia od dnia następnego po dniu zgłoszenia tej sumy, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu przez PZU SA zgody na podwyższenie tej sumy.
7. Z zastrzeżeniem postanowień § 6 ust. 1, 2 i 5 oraz § 13 ust. 7, suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpo-

wiedzialności PZU SA z tytułu jednego zdarzenia losowego w odniesieniu do jednego środka transportu.

8. Dodatkowo w umowie ubezpieczenia mogą zostać ustalone limity odpowiedzialności. W takim przypadku górną granicę odpowiedzialności PZU SA stanowi wskazany w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności.

Zakres ubezpieczenia

§ 5

1. W odniesieniu do mienia przewożonego transportem własnym umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w zakresie podstawowym lub rozszerzonym.
2. W odniesieniu do mienia przewożonego transportem obcym umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w zakresie podstawowym, rozszerzonym lub pełnym.
3. Zakres podstawowy ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek następujących zdarzeń losowych:
 - 1) deszcz nawalny,
 - 2) eksplozja,
 - 3) grad,
 - 4) huragan,
 - 5) lawina,
 - 6) osuwanie się ziemi,
 - 7) powódź,
 - 8) pożar,
 - 9) rabunek,
 - 10) uderzenie pioruna,
 - 11) uderzenie przedmiotu w środek transportu,
 - 12) wandalizm,
 - 13) wypadek środka transportu,
 - 14) zapadanie się ziemi.
4. Zakres rozszerzony ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek zdarzeń losowych wymienionych w ust. 3, a ponadto szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu i kradzieży z włamaniem.
5. Zakres pełny ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek zdarzeń losowych wymienionych w ust. 3 i 4, a ponadto wskutek wszelkich innych zdarzeń losowych nie wyłączonych w § 8.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie rozszerzonym, o którym mowa w ust. 4, lub pełnym, o którym mowa w ust. 5, PZU SA może uzależnić od wprowadzenia do umowy ubezpieczenia dodatkowych warunków dotyczących, w szczególności sposobu zabezpieczenia ubezpieczonego mienia.
7. Odpowiedzialnością PZU SA objęte są także, w granicach sumy ubezpieczenia, szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami losowymi objętymi umową ubezpieczenia.
8. W przypadku niedoubezpieczenia mienia PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem postanowień § 14.

Ubezpieczone koszty

§ 6

1. W razie zajścia zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, PZU SA pokrywa poniesione przez

Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty związane z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami utylizacji ubezpieczonego mienia, której Ubezpieczony obowiązany był dokonać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lub w wykonaniu decyzji administracyjnej; powyższe koszty objęte są ochroną ubezpieczeniową do limitu odpowiedzialności w wysokości 15% wysokości szkody ustalonej zgodnie z postanowieniami § 14.

2. Ponadto, w razie zajścia zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, PZU SA pokrywa koszty ekspertyzy szkodowej wykonanej na zlecenie lub za zgodą PZU SA oraz uzasadnione koszty delegacji Ubezpieczonego lub jego przedstawiciela na miejsce powstania szkody odbytej na zlecenie lub za zgodą PZU SA.
3. W przypadku niedoubezpieczenia mienia, o którym mowa w § 14 ust. 8, świadczenie wypłacane przez PZU SA tytułem zwrotu kosztów wymienionych w ust. 1 jest zmniejszane w takim stosunku jak odszkodowanie tj. proporcjonalnie do stopnia zaniżenia sumy ubezpieczenia mienia.
4. W przypadku gdy koszty, o których mowa w ust. 1, zostały poniesione przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego łącznie w odniesieniu do mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU SA zwraca poniesione przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego koszty w takiej proporcji w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU SA pokryje 50% poniesionych kosztów, z zastrzeżeniem limitu odpowiedzialności określonego w ust. 1.
5. Dobrowolne świadczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego na rzecz osób trzecich, które w razie zajścia zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową brały udział w zabezpieczeniu mienia lub akcji ratowniczej podlegają zwrotowi tylko wówczas, jeżeli PZU SA wyraził na to zgodę.

Franszyza

§ 7

Franszyza redukcyjna wynosi 500 zł, chyba, że w umowie ubezpieczenia strony uzgodniły franszyzę w innej wysokości.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 8

1. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
 - 1) działań wojennych, wojny domowej, rozruchów, wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego, powstania zbrojnego, rewolucji, konfiskaty lub innego rodzaju przejęcia ubezpieczonego mienia przez rząd lub inne władze kraju, sabotażu, strajku, lockoutu, blokady, wszelkiego rodzaju wewnętrznych zamieszek;
 - 2) aktów terroryzmu, przez które rozumie się wszelkiego rodzaju działania mające na celu wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego dla osiągnięcia określonych skut-

- ków ekonomicznych, politycznych, religijnych, ideologicznych, socjalnych lub społecznych;
- 3) wszelkich działań przedsięwziętych w związku z kontrolowaniem, zapobieganiem lub zwalczaniem skutków zdarzeń wymienionych w pkt 1 i 2;
 - 4) działania energii jądrowej, promieniowania jonizującego, skażenia radioaktywnego pochodzącego z jakiegokolwiek źródła, a w szczególności z paliwa jądrowego lub odpadów promieniotwórczych, w tym powstałych w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej;
 - 5) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska (gleby, powietrza, wody), w tym również odpadami przemysłowymi;
 - 6) umyślnego działania lub zaniechania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, przy czym przez winę osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną należy rozumieć winę:
 - a) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora lub jego zastępców,
 - b) w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów,
 - c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy lub prokurentów,
 - d) w spółkach jawnych – wspólników lub prokurentów,
 - e) w spółkach partnerskich – partnerów lub członków zarządu lub prokurentów,
 - f) w spółkach cywilnych – wspólników,
 - g) w spółdzielniach, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu;
 - 7) niewłaściwego załadowania lub oznakowania, nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania albo opakowania niezgodnego z obowiązującymi normami lub zwyczajami bądź jego braku jednakże tylko wtedy, gdy te czynności wykonywane były przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osoby, za które ponoszą oni odpowiedzialność;
 - 8) wady ukrytej lub naturalnej właściwości ubezpieczonego mienia;
 - 9) naturalnego ubytku wagi, ilości lub objętości oraz zwykłego zużycia ubezpieczonego mienia;
 - 10) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu ubezpieczonego mienia, z zastrzeżeniem, że w przypadku dokonywania przewozu transportem obcym wyłączenie ma zastosowanie, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony o takim złym stanie technicznym lub niezdatności wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć;
 - 11) opóźnienia w dostawie;
 - 12) niewypłacalności lub uchybień finansowych Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego;
 - 13) zapłaty akcyzy z tytułu ubytków w ubezpieczonym mieniu powstałych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy w czasie transportu tego mienia w przypadku, gdy Ubezpieczony nie wykazał organowi podatkowemu okoliczności zwalniających z zapłaty akcyzy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a okoliczności powstania szkody wskazują na to, że Ubezpieczony nie był zobowiązany do jej zapłaty;
 - 14) utraty, uszkodzenia, zniekształcenia lub niedostępności danych lub oprogramowania, w szczególności polegające na jakiegokolwiek niekorzystnej zmianie w danych lub oprogramowaniu spowodowane zniszczeniem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury oraz polegające na niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu sprzętu elektronicznego, nośników informacji lub wbudowanych układów scalonych.
2. PZU SA nie ponosi ponadto odpowiedzialności za szkody powstałe:
- 1) podczas składowania nie związanego bezpośrednio z transportem objętym ubezpieczeniem i nie będącego bezpośrednim elementem tego transportu;
 - 2) podczas transportu własnego wskutek:
 - a) nietrzeźwości albo stanu po użyciu alkoholu, lub stanu pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii osoby kierującej środkiem transportu;
 - b) użycia przez osobę kierującą środkiem transportu środków farmaceutycznych lub leków po użyciu, których przeciwwskazane jest kierowanie środkami transportu;
 - 3) wskutek kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu lub kradzieży z włamaniem, ubezpieczonego mienia przewożonego transportem własnym, chyba że szkoda powstała wskutek kradzieży mienia z pojazdu zamkniętego na fabryczne zamki, pozostawionego na terenie ogrodzonym stałym ogrodzeniem, zamkniętym i oświetlonym w porze nocnej oraz całodobowo dozorowanym;
 - 4) w okresie dokonywania załadunku lub wyładunku ubezpieczonego mienia chyba, że na pisemny wniosek Ubezpieczającego zakres ubezpieczenia rozszerzono o szkody powstałe podczas i w związku z załadunkiem lub wyładunkiem zgodnie z Klauzulami nr 1 i 2, stanowiącymi załącznik do ogólnych warunków; udzielenie zgody na rozszerzenie zakresu ubezpieczenia, o którym mowa powyżej, PZU SA może uzależnić od wprowadzenia dodatkowych warunków dotyczących, w szczególności sposobu dokonywania załadunku lub wyładunku.
3. W przypadku Ubezpieczonego będącego osobą fizyczną wyłączenia, o których mowa w ust. 1 pkt 10 i ust. 2 pkt 2, mają zastosowanie wyłącznie wtedy gdy okoliczności, o których mowa w tych wyłączeniach, miały wpływ na zajście zdarzenia losowego objętego zakresem ubezpieczenia.
4. W razie szkody ukrytej rozumianej jako szkoda, której stwierdzenie przez odbiorcę w czasie dokonywania przez niego odbioru ubezpieczonego mienia po zakończeniu transportu było niemożliwe, pomimo zachowania należytej staranności, Ubezpieczony jest obowiązany udowodnić, że szkoda powstała w czasie transportu.

Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

§ 9

1. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ciąży na Ubezpieczającym. Ubezpie-

czony może nie być imiennie wskazany w umowie ubezpieczenia, chyba że jest to konieczne do określenia przedmiotu ubezpieczenia.

2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:

- 1) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, może on podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu;
- 2) Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od PZU SA chyba, że strony uzgodniły inaczej; jednakże takie uzgodnienie nie może zostać dokonane, jeżeli zdarzenie losowe już zaszło;
- 3) Ubezpieczony może żądać, by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz ogólnych warunków w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 10

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na pisemny wniosek Ubezpieczającego.
2. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć jako:
 - 1) jednostkową umowę ubezpieczenia;
 - 2) obrotową umowę ubezpieczenia.
3. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - 1) w odniesieniu do jednostkowej umowy ubezpieczenia:
 - a) nazwę i adres Ubezpieczającego, NIP, REGON,
 - b) nazwę i adres Ubezpieczonego, NIP, REGON,
 - c) opis mienia zgłoszonego do ubezpieczenia,
 - d) sumę ubezpieczenia ustaloną, zgodnie z § 4,
 - e) ilość oraz wagę netto i brutto mienia zgłoszonego do ubezpieczenia,
 - f) jednoznaczną informację, czy mienie zgłoszone do ubezpieczenia jest fabrycznie nowe, czy też używane,
 - g) rodzaj opakowania i użyte środki konsolidacji mienia (palety, kontenery, big-bagi itp),
 - h) jednoznaczne określenie, czy przewóz dokonywany będzie transportem własnym, czy obcym,
 - i) miejsce rozpoczęcia transportu i miejsce zakończenia transportu,
 - j) okres obowiązywania umowy ubezpieczenia,
 - k) przewidywaną datę rozpoczęcia transportu,
 - l) znane Ubezpieczającemu miejsca przeładunku z jednego środka transportu na inny środek transportu,
 - m) znane Ubezpieczającemu miejsca składowania w czasie transportu,
 - n) żądany zakres ubezpieczenia, zgodnie z § 5,
 - o) informacje o zaistniałych w okresie ostatnich 3 lat szkodach w mieniu, bez względu na to, czy mienie było objęte ochroną ubezpieczeniową i czy za szkodę zostało wypłacone odszkodowanie, z podaniem przyczyny powstania szkody, jej wysokości oraz kwoty otrzymanego odszkodowania;
 - 2) w odniesieniu do obrotowej umowy ubezpieczenia:
 - a) nazwę i adres Ubezpieczającego, NIP, REGON,
 - b) nazwę i adres Ubezpieczonego, NIP, REGON,
 - c) rodzaj działalności prowadzonej przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego,

- d) okres obowiązywania umowy ubezpieczenia,
- e) rodzaje mienia zgłoszonego do ubezpieczenia,
- f) sumę ubezpieczenia, ustaloną zgodnie z § 4,
- g) planowany obrót towarowy,
- h) jednoznaczną informację, czy i które rodzaje mienia zgłoszonego do ubezpieczenia są fabrycznie nowe oraz, które rodzaje mienia są używane,
- i) jednoznaczne określenie, czy i w odniesieniu, do jakiego rodzaju mienia zgłaszanego do ubezpieczenia przewóz dokonywany będzie transportem własnym, a w odniesieniu, do jakiego rodzaju mienia przewóz dokonywany będzie transportem obcym,
- j) żądany zakres ubezpieczenia, zgodnie z § 5,
- k) informacje o zaistniałych w okresie ostatnich 3 lat szkodach w mieniu, bez względu na to, czy mienie było objęte ochroną ubezpieczeniową i czy za szkodę zostało wypłacone odszkodowanie, z podaniem przyczyny powstania szkody, jej wysokości oraz kwoty otrzymanego odszkodowania.

4. PZU SA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka.
5. Z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w ust. 6, w razie wątpliwości umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
6. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę PZU SA doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego od treści złożonej przez niego oferty, PZU SA zobowiązany jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7 dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty. W braku sprzeciwu umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
7. PZU SA przysługuje, zarówno przed zawarciem umowy ubezpieczenia jak i w trakcie jej trwania, prawo do przeprowadzenia inspekcji środka transportu, zabezpieczenia, sposobu załadunku itp. dla oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka. Koszty takiej inspekcji pokrywa w całości PZU SA, o ile nie umówiono się inaczej.

Czas trwania odpowiedzialności PZU SA

§ 11

1. Odpowiedzialność PZU SA trwa:
 - 1) w przypadku transportu obcego, od chwili przyjęcia mienia do transportu przez przewoźnika w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia jako miejsce rozpoczęcia transportu (chwila rozpoczęcia transportu) do chwili dostarczenia mienia odbiorcy w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia jako miejsce zakończenia transportu (chwila zakończenia transportu);

- 2) w przypadku transportu własnego, od chwili, w której mienie załadowane na środku transportu opuszcza magazyn lub inne miejsce składowania w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia jako miejsce rozpoczęcia transportu (chwila rozpoczęcia transportu) do chwili dostarczenia mienia do miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce zakończenia transportu (chwila zakończenia transportu).
2. Odpowiedzialnością PZU SA objęty jest również okres dokonywania załadunku lub wyładunku ubezpieczonego mienia w zakresie określonym w Klauzulach nr 1 i 2, stanowiących załącznik do ogólnych warunków, jeżeli zakres ubezpieczenia został rozszerzony o szkody powstałe podczas i w związku z załadunkiem lub wyładunkiem, zgodnie z tymi Klauzulami.
3. Odpowiedzialność PZU SA trwa na całej trasie transportu wykonywanego z użyciem jednego lub kilku środków transportu i obejmuje wszystkie jego fazy wraz z niezbędnymi czynnościami przeładunkowymi mienia i jego składowaniem przejściowym, trwającym nie dłużej niż 14 dni roboczych na trasie transportu w magazynach lub innych pomieszczeniach przystosowanych do tego celu i odpowiednio zabezpieczonych.
4. Odpowiedzialnością PZU SA objęte są szkody we wszystkich transportach, których umowa ubezpieczenia dotyczy, rozpoczętych w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia do chwili zakończenia tych transportów. W odniesieniu do tych transportów, które nie zakończyły się do upływu okresu obowiązywania umowy ubezpieczenia umowa ta w odniesieniu do tych transportów ulega przedłużeniu do chwili ich zakończenia lub, w przypadku określonym w ust. 2, do zakończenia wyładunku. Powyższa zasada ma zastosowanie również w przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy ubezpieczenia, o których mowa w ust. 5 i 6 oraz § 12 ust. 11 w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia została wypowiedziana przez PZU SA.
5. Jeżeli PZU SA ponosi odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, PZU SA ma prawo wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
6. W przypadku obrotowej umowy ubezpieczenia w razie opłacania składki w ratach, jeżeli rata (poza pierwszą) nie została opłacona w ustalonym terminie, PZU SA po upływie terminu płatności tej raty może wezwać Ubezpieczającego do jej zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania przez Ubezpieczającego spowoduje ustanie odpowiedzialności. W takim przypadku brak opłaty zaległej raty we wskazanym terminie spowoduje ustanie odpowiedzialności i rozwiązanie umowy z upływem 7 dni od daty otrzymania tego wezwania przez Ubezpieczającego.
7. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubez-

pieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

8. Oprócz przypadków wskazanych powyżej ochrona ubezpieczeniowa wygasa także:
 - 1) wraz z wyczerpaniem limitu odpowiedzialności na wszystkie zdarzenia losowe w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia, w odniesieniu wyłącznie do mienia, dla którego ustalony został w umowie ubezpieczenia taki limit i w zakresie objętym tym limitem;
 - 2) w przypadku określonym w § 12 ust. 11.

Składka

§ 12

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU SA na podstawie obowiązującej taryfy, z uwzględnieniem rodzaju umowy ubezpieczenia, rodzaju mienia, sumy ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia oraz podwyżek i obniżek określonych w taryfie.
2. Podstawę do obliczenia składki stanowią:
 - 1) w przypadku jednostkowej umowy ubezpieczenia – suma ubezpieczenia,
 - 2) w przypadku obrotowej umowy ubezpieczenia – obrót towarowy.
3. Składka z tytułu jednostkowej umowy ubezpieczenia płatna jest jednorazowo oraz, jeżeli nie umówiono się inaczej, nie później niż w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Składkę z tytułu obrotowej umowy ubezpieczenia oblicza się i pobiera według następujących zasad:
 - 1) w terminie określonym w umowie ubezpieczenia Ubezpieczający opłaca składkę w formie zaliczki obliczoną na podstawie planowanego obrotu towarowego i uzgodnionej stawki ubezpieczeniowej, jednak w wysokości nie niższej niż składka minimalna określona w umowie ubezpieczenia;
 - 2) rozliczenie składki nastąpi po upływie okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, określonego w dokumencie ubezpieczenia, tj. wysokość należnej z tytułu umowy ubezpieczenia składki zostanie obliczona w oparciu o obrót towarowy i wielkość uzgodnionej stawki ubezpieczeniowej;
 - 3) jeżeli nie umówiono się inaczej, Ubezpieczający w terminie 30 dni po zakończeniu okresu, o którym mowa w pkt 2, składa w PZU SA oświadczenie o wysokości obrotu towarowego podpisane przez osoby uprawnione do złożenia takiego oświadczenia w imieniu Ubezpieczającego;
 - 4) jeżeli składka obliczona w oparciu o obrót towarowy przewyższa wysokość zapłaconej przez Ubezpieczającego składki na poczet zaliczki, Ubezpieczający dopłaca różnicę w sposób i w terminie określonym w umowie ubezpieczenia;
 - 5) jeżeli składka obliczona w oparciu o obrót towarowy jest niższa niż wysokość zapłaconej przez Ubezpieczającego składki na poczet zaliczki, PZU SA zwraca Ubezpieczającemu różnicę w terminie 14 dni od daty złożenia w PZU SA oświadczenia, o którym mowa w pkt 3;
 - 6) określona w umowie ubezpieczenia składka minimalna jest składką należną PZU SA niezależnie od wysokości obrotu towarowego.

5. Składka z tytułu obrotowej umowy ubezpieczenia płatna jest jednorazowo lub, na wniosek Ubezpieczającego, w ratach.
 6. Strony umowy ubezpieczenia mają prawo odmiennie określić tryb i terminy płatności składki. Postanowienia takie powinny być sporządzone na piśmie pod rygorem ich nieważności.
 7. Składka nie podlega indeksacji.
 8. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego, za datę zapłaty uważa się datę złożenia przez Ubezpieczającego zlecenia zapłaty w banku na właściwy rachunek PZU SA pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się ilość wolnych środków wystarczająca do realizacji tego zlecenia. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę stempla pocztowego. W innym przypadku za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku PZU SA pełną, wymagalną kwotą składki albo raty składki określoną w umowie ubezpieczenia.
 9. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej liczony jest od następnego dnia po wygaśnięciu tej ochrony.
 10. Składkę ubezpieczeniową ustala się w złotych. Przeliczenia walut obcych na złote dokonuje się według średniego kursu NBP z dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia lub, w razie braku takiego wskazania, według średniego kursu NBP z dnia wystawienia dokumentu ubezpieczenia,
 11. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
 4. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie losowe przewidziane umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
 5. W razie zajścia zdarzenia losowego objętego zakresem ubezpieczenia, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował tych środków, PZU SA jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
 6. PZU SA obowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 5, jeżeli środki te były celowe choćby okazały się bezskuteczne.
 7. Jeżeli suma zwracanych kosztów, o których mowa w ust. 6, oraz odszkodowania ustalonego zgodnie z postanowieniami § 14 przewyższa sumę ubezpieczenia koszty te są zwracane ponad sumę ubezpieczenia, jednak w wysokości nie większej niż 10% sumy ubezpieczenia.
 8. W razie zajścia zdarzenia losowego objętego zakresem ubezpieczenia, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić o nim PZU SA niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia uzyskania wiadomości o zdarzeniu losowym. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa powyżej, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia losowego. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu losowym nie następują, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa powyżej, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
 9. W razie powstania szkody, Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest obowiązany:
 - 1) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od chwili uzyskania wiadomości o szkodzie powiadomić PZU SA o jej wystąpieniu, podając co najmniej przyczynę i przewidywaną wysokość szkody;
 - 2) niezwłocznie zawiadomić policję, jeżeli szkoda powstała w wyniku pożaru, rabunku, kradzieży z włamaniem, kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu, zaginięcia mienia, wypadku środka transportu będącego w posiadaniu Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego lub każdego innego zdarzenia mającego cechy przestępstwa;
 - 3) zażądać od przewoźnika, jeżeli ubezpieczone mienie przewożone jest transportem obcym, lub spedytora sporządzenia protokołu o stanie przesyłki, zgodnie z przepisami o przewozie przesyłek oraz, w mia-

Obowiązki stron umowy ubezpieczenia

§ 13

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości PZU SA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU SA zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU SA umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zawiadamiać PZU SA o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 1, w szczególności zwiększających niebezpieczeństwo powstania szkody, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

- chę możliwości, wziąć udział w jego sporządzeniu; w razie odmowy przewoźnika lub spedytora sporządzenia takiego protokołu albo, w razie przewoźnika ubezpieczonego mienia transportem własnym, sporządzić komisyjny protokół szkody;
- 4) zażądać od kierowcy sporządzenia pisemnego oświadczenia o powstaniu szkody uwzględniającego wszystkie istotne dla sprawy okoliczności;
 - 5) udzielić PZU SA lub powołanemu przez PZU SA rzeczoznawcy wyjaśnień dla ustalenia okoliczności powstania szkody, jej przedmiotu i wysokości oraz przedstawić dowody jakich, odpowiednio do stanu rzeczy, PZU SA może wymagać;
 - 6) dostarczyć PZU SA w terminie 14 dni od daty zgłoszenia szkody następujące dokumenty:
 - a) protokół o stanie przesyłki lub komisyjny protokół szkody, o których mowa w pkt 3,
 - b) list przewozowy lub inny dokument potwierdzający transport,
 - c) fakturę,
 - d) zawiadomienie złożone policji, o którym mowa w pkt 2,
 - e) pisemne oświadczenie kierowcy, o którym mowa w pkt 4,
 - f) inne dokumenty uzasadniające wysokość szkody,
 - g) roszczenie odszkodowawcze zawierające dokładne obliczenie poniesionych strat, zgodnie z ustaleniami protokołu o stanie przesyłki lub komisyjnego protokołu szkody, o których mowa w pkt 3;
 - 7) w przypadku wszczęcia postępowania mającego znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności PZU SA, poinformować o tym PZU SA oraz dostarczyć PZU SA odpis prawomocnego orzeczenia kończącego to postępowanie w terminie 14 dni od dnia jego uprawomocnienia się.
10. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 9, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU SA.
 11. W przypadku zajścia szkody, Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest do zagospodarowania dotkniętego szkodą mienia w porozumieniu i zgodnie z ewentualnymi zaleceniami PZU SA.
 12. PZU SA jest zobowiązany:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;
 - 2) jeżeli w terminach określonych w § 15 ust. 1 i 2 PZU SA nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania;
 - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem w terminach, o których mowa w § 15 ust. 1 i 2, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania – informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
 - 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
 - 5) na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń losowych, jak również wysokości odszkodowania.
-
- ## Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania
- ### § 14
1. Wysokość szkody w ubezpieczonym mieniu ustala się:
 - 1) w razie utraty lub całkowitego zniszczenia mienia albo takiego uszkodzenia mienia, że z uwagi na jego właściwości nie nadaje się ono do naprawy (naprawa uszkodzonego mienia jest niewykonalna lub ekonomicznie nieuzasadniona, co oznacza, że koszt naprawy, ustalony według przeciętnych cen towarów i usług, jest wyższy niż przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia) – według wartości utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia ustalonej w fakturze lub według wartości rzeczywistej lub według wartości wytworzenia (w zależności od tego, jaką podstawę określenia sumy ubezpieczenia przyjęto w umowie ubezpieczenia, zgodnie z § 4 ust. 4);
 - 2) w razie uszkodzenia mienia, które nadaje się do naprawy (naprawa uszkodzonego mienia jest wykonalna i ekonomicznie uzasadniona, co oznacza, że koszt naprawy, ustalony według przeciętnych cen towarów i usług, jest niższy niż przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia) – według udokumentowanego kosztu naprawy;
 - 3) w razie uszkodzenia mienia w stopniu kwalifikującym do dalszej sprzedaży, lecz po obniżonych cenach – według różnicy pomiędzy wartością uszkodzonego mienia ustaloną w fakturze lub według wartości rzeczywistej lub według wartości wytworzenia (w zależności od tego, jaką podstawę określenia sumy ubezpieczenia przyjęto w umowie ubezpieczenia – zgodnie z § 4 ust. 4), a ceną uzyskaną ze sprzedaży w drodze przeceny; o każdej planowanej przecenie uszkodzonego mienia Ubezpieczony obowiązany jest powiadomić PZU SA.

2. Wysokość szkody ustala się z uwzględnieniem kwot, o których mowa w § 4 ust. 5, jeżeli zostały one objęte odpowiedzialnością PZU SA.
3. Za zgodą PZU SA wysokość szkody może zostać ustalona w oparciu o potwierdzony przez rzeczoznawcę stopień uszkodzenia określony jako procentowy udział w wartości mienia objętego ubezpieczeniem.
4. Wysokość szkody określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody.
5. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
 - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej lub pamiątkowej;
 - 2) dodatkowych kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą;
 - 3) kosztów innowacji, modernizacji lub ulepszeń.
6. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym mieniu.
7. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 1–6, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia, oraz zgodnie z limitami odpowiedzialności określonymi w umowie ubezpieczenia.
8. Jeżeli suma ubezpieczenia jest niższa od wartości przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie), odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku, w jakim pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości przedmiotu ubezpieczenia na dzień powstania szkody.
9. Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa faktyczną wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (nadubezpieczenie), PZU SA odpowiada tylko do wysokości szkody ustalonej według zasad określonych w ogólnych warunkach.
10. Od ustalonego zgodnie z powyższymi postanowieniami odszkodowania odejmuje się franszyzę redukcyjną w wysokości wskazanej w umowie ubezpieczenia.
11. W razie wyrażenia sum ubezpieczenia, limitów odpowiedzialności lub franszyzy redukcyjnej w równowartości w złotych polskich waluty obcej, kwoty sum ubezpieczenia, limitów odpowiedzialności i franszyzy redukcyjnej przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP z dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia lub, w razie braku takiego wskazania, według średniego kursu NBP z dnia powstania szkody.
12. Odszkodowanie wypłaca się w złotych. Przeliczenia walut obcych na złote dokonuje się według średniego kursu NBP z dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia lub, w razie braku takiego wskazania, według średniego kursu NBP z dnia powstania szkody.

Wypłata odszkodowania

§ 15

1. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu losowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności

ności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA powinien wypłacić w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli należna składka została rozłożona na raty, w przypadku powstania szkody raty wymagalne, a nie opłacone na dzień ustalenia odszkodowania mogą zostać potrącone z kwoty do wypłaty.
4. Wypłata odszkodowania nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia.
5. Postanowienie ust. 4 nie ma zastosowania do ustalonych w umowie ubezpieczenia limitów odpowiedzialności, które ulegają każdorazowo pomniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i w przypadku następnej szkody górną granicę odpowiedzialności PZU SA stanowi limit odpowiedzialności, który pozostał po wypłacie odszkodowania za wcześniejszą szkodę.

Mienie odzyskane

§ 16

W razie uzyskania informacji o przedmiotach utraconych w wyniku zdarzeń losowych objętych ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczony obowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie PZU SA oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania tych przedmiotów. Jeżeli Ubezpieczony odzyskał przedmioty w stanie niezmienionym, PZU SA wolny jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a w razie gdy odszkodowanie zostało wypłacone, Ubezpieczony jest obowiązany niezwłocznie zwrócić PZU SA wypłaconą kwotę. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi podlega kwota odpowiadająca wartości odzyskanego przedmiotu w dniu jego odzyskania.

Roszczenia regresowe

§ 17

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU SA wszelkiej pomocy dostarczając informacji oraz dokumentów niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU SA zrzekł się lub ograniczył roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, PZU SA może odmówić odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU SA może zażądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

Podwójne ubezpieczenie

§ 18

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczony może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym postanowieniu, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

Płatnicy podatku VAT

§ 19

Jeżeli Ubezpieczony jest uprawniony do odliczania podatku od towarów i usług VAT, naliczanego przy nabyciu mienia stanowiącego przedmiot ubezpieczenia, to w przypadku braku pisemnego wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 5 pkt 2, wartość będąca podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia, suma ubezpieczenia, wysokość szkody, wysokość odszkodowania dla tego mienia nie uwzględniają tego podatku.

Postanowienia końcowe

§ 20

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi bądź zażalenia dotyczącego wykonywania przez PZU SA umowy ubezpieczenia. Z zastrzeżeniem ust. 2, adresatem skargi bądź zażalenia, właściwym do ich rozpatrzenia, jest jednostka organizacyjna nadzorująca jednostkę, której działania skarga bądź zażalenie dotyczy lub inna jednostka wskazana przez PZU SA. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem jednostki, której działania skarga lub zażalenie dotyczy.
2. W przypadku skargi bądź zażalenia dotyczących likwidacji szkód, jednostką właściwą do ich rozpatrzenia jest Regionalne Centrum Likwidacji Szkód właściwe ze względu na miejsce likwidacji szkody.
3. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę bądź zażalenie na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi bądź zażalenia.
4. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ust. 1–3, Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
5. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
6. W sprawach nie uregulowanych w ogólnych warunkach mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
7. Niniejsze ogólne warunki mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 kwietnia 2011 r.

Załącznik

Klauzula nr 1 – załadunku

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków oraz pod warunkiem opłacenia przez Ubezpieczającego dodatkowej składki, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody spowodowane wskutek uderzenia lub uszkodzenia mienia przez urządzenia załadownicze oraz wskutek upadku mienia spowodowanego przez te urządzenia podczas załadunku na środek transportu i w związku z tym załadunkiem, dokonywanym przed rozpoczęciem transportu w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia jako miejsce rozpoczęcia transportu.
2. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe podczas załadunku dokonywanego:
 - 1) przez osoby nie posiadające uprawnień wymaganych odpowiednimi przepisami prawa, o ile takie uprawnienia są wymagane,
 - 2) przez osoby będące w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu, odurzenia narkotycznego lub środkami, po użyciu których prowadzenie lub operowanie urządzeniem załadowniczym jest niedozwolone lub niewskazane,
 - 3) przy użyciu urządzeń niesprawnych lub nie posiadających ważnych świadectw badań technicznych lub innych dokumentów wymaganych przepisami.
3. W przypadku Ubezpieczonego będącego osobą fizyczną wyłączenia o których mowa w ust. 2, mają zastosowanie wyłącznie wtedy gdy okoliczności, o których mowa w tych wyłączeniach, miały wpływ na zajście zdarzenia losowego objętego zakresem ubezpieczenia.

Klauzula nr 2 – wyładunku

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków oraz pod warunkiem opłacenia przez Ubezpieczającego dodatkowej składki, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody spowodowane wskutek uderzenia lub uszkodzenia mienia przez urządzenia wyładownicze oraz wskutek upadku mienia spowodowanego przez te urządzenia podczas wyładunku ze środka transportu i w związku z tym wyładunkiem, dokonywanym po zakończeniu transportu w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia jako miejsce zakończenia transportu.
2. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe podczas wyładunku dokonywanego:
 - 1) przez osoby nie posiadające uprawnień wymaganych odpowiednimi przepisami prawa, o ile takie uprawnienia są wymagane,
 - 2) przez osoby będące w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu, odurzenia narkotycznego lub środkami, po użyciu których prowadzenie lub operowanie urządzeniem wyładowniczym jest niedozwolone lub niewskazane,
 - 3) przy użyciu urządzeń niesprawnych lub nie posiadających ważnych świadectw badań technicznych lub innych dokumentów wymaganych przepisami.
3. W przypadku Ubezpieczonego będącego osobą fizyczną wyłączenia o których mowa w ust. 2, mają zastosowanie wyłącznie wtedy gdy okoliczności, o których mowa w tych wyłączeniach, miały wpływ na zajście zdarzenia losowego objętego zakresem ubezpieczenia.